

Позиція експертів групи по реформуванню сектору Національної безпеки та оборони Реанімаційного пакету реформ щодо проекту закону «Про Національну безпеку України»

Експерти Реанімаційного пакету реформ проаналізували проект закону «Про Національну безпеку України», розробленого робочою групою представників Міністерства оборони та дійшли висновку, що проект потребує суттєвого доопрацювання.

Перш за все слід зазначити, що визначення термінів у проекті закону не узгоджене з діючим законодавством у сфері НБ України. Проект закону «Про НБ України» містить такі термінологічні недоліки:

- Поняття «громадська» та «національна» безпека трактуються як «захищеність». Проте ми можемо досягти лише певного «рівня захищеності». Повної захищеності від внутрішніх і зовнішніх загроз досягти неможливо.
- Поняття «загрози» визначено як «явища, тенденції і чинники, що **загрожують** або можуть **загрожувати**». Таке трактування загроз не відображає їх сутності і рівнозначне твердженню: «загроза – те, що **загрожує**».
- Аналогічно і щодо **національних інтересів**. «**Національні інтереси** України – життєво важливі **інтереси** людини, суспільства і держави...». Сутність національних інтересів їх визначення у проекті Закону не відображає. Інтереси потрібно не «захищати», а «реалізовувати».

Проект ЗУ «Про НБ України» також дублює завдання сектору безпеки і оборони, які визначені іншими законами та не в повній мірі відповідає цим законам, зокрема:

1. Відповідно до ЗУ «Про оборону України» Міністерство оборони України бере участь у формуванні та реалізації державної політики з питань національної безпеки у воєнній сфері, оборони і військового будівництва, підготовці проектів законодавчих та інших нормативних актів у сфері оборони, забезпечує їх виконання у Збройних Силах України, у встановленому порядку координує діяльність державних органів та органів місцевого самоврядування щодо підготовки держави до оборони.

- **У проекті ЗУ «Про НБ України»** Міністерство оборони України є головним органом у системі центральних органів виконавчої влади, який забезпечує формування та реалізує державну політику з питань національної безпеки у воєнній сфері, сфері оборони і військового будівництва у мирний час та особливий період.

2. Відповідно до ЗУ «Про НГ України» під час дії воєнного стану Національна гвардія України для виконання завдань з оборони держави підпорядковується Міністерству оборони України.

- **У проекті ЗУ «Про НБ України»** під час дії воєнного стану Національна гвардія України для виконання завдань підпорядковується Генеральному штабу Збройних Сил України за рішенням Президента України – Верховного Головнокомандувача Збройних Сил України. На період дії воєнного стану Національна гвардія України входить до складу сил оборони.

3. Відповідно до ЗУ «Про СБУ» Служба безпеки України - державний правоохоронний орган спеціального призначення, який забезпечує державну безпеку України. На Службу безпеки України покладається захист державного суверенітету, конституційного ладу, територіальної цілісності, економічного, науково-технічного і

оборонного потенціалу України, законних інтересів держави та прав громадян від розвідувально-підривної діяльності іноземних спеціальних служб, посягань з боку окремих організацій, груп та осіб, а також забезпечення охорони державної таємниці.

- У проекті ЗУ «Про НБ України» Служба безпеки України – державний орган спеціального призначення, що здійснює протидію розвідувально-підривної діяльності проти України, боротьбу з тероризмом, контррозвідувальний захист державного суверенітету, конституційного ладу і територіальної цілісності, оборонного і науково-технічного потенціалу, економічної та інформаційної безпеки держави, охорону державної таємниці з неухильним дотриманням прав і свобод людини і громадянина.

Проект ЗУ «Про НБ України» також не у повній мірі узгоджений з законодавчими актами що були розроблені у 2015-2016 роках, зокрема: Стратегія НБ України 2015 року, Концепція розвитку сектору безпеки і оборони України, Стратегічний оборонний бюлетень України, схвалені Указами Президента України у 2016 році.

Виходячи з викладеного вище експерти Реанімаційного пакету реформ пропонують розробникам проекту провести експертне обговорення проекту закону «Про Національну безпеку України» та спільно доопрацювати його згідно висловлених зауважень.

*Експерти групи по реформуванню сектору Національної безпеки та оборони
Реанімаційного пакету реформ*